

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 63 (3)

IZDAN 1 MAJA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13212

**Závody Tatra akciová společnost pro stavbu automobilů a železničních vozů,
Praha — Smíchov, Č S. R.**

Uredjaj za vozila sa u cilju upravljanja različito brzo kretanim pogonskim sredstvima naročito sa guseničastim lancima na obe strane vozila.

Prijava od 8 juna 1936.

Važi od 1 oktobra 1936.

Pronalazak se odnosi na uredaj za vozila sa u cilju upravljanja različito brzo kretanim pogonskim sredstvima naročito guseničastim lancima na obema stranama vozila.

Dosadašnji način upravljanja vozila sa guseničastim lancima, koji se sastoje u tome, da se jedan guseničasti lanac koči, ima nezgodu, da se kretanja vozila vrše veoma naglo i na mahove što je veoma neugodno za lica koja se nalaze u vozilima ove vrste. Takode moraju i predmeti koji se nalaze smešteni u vozilu biti veoma dobro učvršćeni, da usled naglih kretanja ne bi pretrpeli oštećenja. Najzad se ovim načinom upravljanja veoma naprežu drumovi i brzo se razaraju, naročito na krivinama.

Po pronalasku se navedene nezgode otklanjaju time, što je za svaki kolosečni (gazišni) lanac odnosno za točkove svake strane vozila postavljen po jedan mehanizam sa jednim ili više stupnjeva. Naročito je podesna upotreba mehanizma, kao naročito upotreba mehanizama sa planetnim točkovima, koji se uključuju kočenjem jednog dela; pri tome se vrši postupno uključivanje i mogu guseničastim lancima delimičnim kočenjem još biti dodeljene međubrziine (srednje brzine) odgovarajući onim brzinama, koje dotični guseničasti lanac treba da ima pri prolazenju kroz izvesnu određenu krivinu.

Pored mehanizama po pronalasku su takode predviđeni po sebi poznati uredaji za upravljanje u vidu jednostavnih kočnica

ili preključnih mehanizama, ali koji služe samo za okretanje u mestu.

Na priloženom nacrtu je jedan pogonski uredaj po pronalasku pokazan radi primera šematički u izgledu odozgo.

Glavnim uključnim mehanizmom 1 se preko mehanizma 2 za izravnjanje pogone poprečne osovine 3 i 4. Ove poprečne osovine ipak ne pogone kolosečne lance direktno pomoću pogonskih točkova 7 i 8, već uz posredovanje planetnih mehanizama 9 i 10 koji kod primera izvođenja imaju dva stupnja. Stupnji planetnog mehanizma se jedan za drugim uključuju pomoću kočnica 11 i 12. Za potpuno zaustavljanje jednog lanca u cilju okretanja vozila u mestu služe poznate kočnice 13. Mehanizmi mogu imati i hod unazad, tako, da u cilju naročito brzog okretanja jedan lanac može biti pogonjen u jednom pravcu, a drugi lanac u drugom pravcu.

Moguća je svaka kombinacija između jednog stupnja brzine ili kočnice jedne strane vozila sa proizvoljnim stupnjem brzine ili kočnicom druge strane. Ali je za uspešno upotrebljavanje različitih stupnjeva brzine za različite strane vozila podesno, da se predvidi zapreka za mehanizam za izravnjanje.

Stavljanje u dejstvo uključnih stupnjeva odnosno kočnica 11, 12 i 13 može na proizvoljan način da se izvodi pomoću zatežućih poluga, hidraulički ili pomoću drugih sličnih sredstava. Ako se dakle n. pr. pri direktnom rukovanju na jednoj strani uključuje manja brzina no na drugoj strani,

tada se time postiže upravljanje vozila u izvesnoj određenoj krivini, čiji poluprečnik odgovara brzinama guseničastih lanaca. Time vozilo dobija mogućnost, da se kreće po različitim po izboru krivinama i osim toga se ovo jačim ili slabijim pritezanjem kočnica može upotrebiti i za prolaženje drugih podesnih krivina na mnogo savršeniji način no kod upotrebe do sada uobičajenih kočnica. Pošto planetni mehanizmi u pogledu mera ne čine nikakve naročite zahteve, njihova upotreba ne pričinjava nikakve teškoće. Takođe se ne povećava nerasazmerno cena u odnosu sa postignutim koristima.

Naravno da su moguće mnogobrojne izmene pronalaska. Tako mogu naročito planetni mehanizmi, koji se mogu smatrati kao naročito korisni, biti zamenjeni i drugim mehanizmima.

Patentni zahtevi:

1.) Uredaj za vozila sa u cilju upravljanja različito brzo pokretnim pogonskim sredstvima naročito guseničastim lancima

na obema stranama vozila, naznačen time, što je svakom guseničastom lancu, odnosno pogonskim točkovima koji se nalaze na jednoj strani vozila preduključen po jedan sa jednim ili više stupnjeva mehanizam za menjanje brzine.

2.) Uredaj po zahtevu 1, naznačen time, što su upotrebljeni mehanizmi, prvenstveno planetni mehanizmi, čiji se stupnji u cilju postizanja različitih brzina pogonskih sredstava raspoređeni na obema stranama vozila uključuju kočenjem.

3.) Uredaj po zahtevu 1 ili 2, naznačen time, što je osim pomenutih mehanizama svakoј strani vozila dodata još po jedna direktno dejstvujuća kočnica, koja na po sebi poznat način služi za okretanje vozila u mestu.

4.) Uredaj po zahtevu 1, 2 ili 3, naznačen time, što pri predviđanju jednog zajedničkog pogonskog izvoda za obe strane vozila, uz međuuključenje kakvog mehanizma za izravnanje, mehanizam za izravnanje ima po sebi poznat zaprečni uređaj.

